

ลิลิตพระลอ

เขาซบกันเข้ารบรอบ   คุงหอบฟางทอคไฟ   เขาอยู่แต่ ไกล
 บมิใกล้   ให้โทรมยิงสามกษัตริย์   ธิก็เอาดาบวัดกระจัด
 กระจาย   เขาเข้าหลายเหลือบ้อง   จึงป็นต้องพระองค์   สอง
 อนงค์บมิกลัว   เอาตัวออกรับป็น   ยืนอยู่กับจอมราช   เขาก็
 เร่งสาดศรพิษ   ทิศสามกษัตริย์สพรั่ง   เลือดตกหลังถั่งลง
 สามพระองค์อิงกัน   ผันหน้าต่อศัตรู   พิศุญจุนฤมิต   สิ้นชีพิต
 พร้อมกัน   ยืนอยู่ฉันบมิตาย   เขาทั้งหลายกลัวไกล   ข่าว
 ขจรไปบมิมีต   ถึงท้าวพิษณุกร   ภูธรคว่นเสด็จมา   เห็นสอง
 ธิตาสุดสวาท   แลพระบาทลอลิลก   เลือดตกอาบทั้งตน   ยืน
 อยู่กลบมิตาย   ธิก็ฟายน้ำเนตรจะใจ   เรียกลูกให้แลเขย
 ขวัญ   เรียกฉันไต่กับมิพร้อง   ต้องฉันไต่กับมิดิง   ยืนอิงกัน
 อยู่กระต้าง   เจ้าข้างจึงรู้ฉับ   ว่าสามกษัตริย์เสวยกรรม
 ธิก็ทำฉันธบมิโกรธ   ว่าฆ่านักโทษทั้งหลาย   ตายตามกันหน้าใจ
 แต่ผู้ใดกล้าสามารถ   อาจอาสาฆ่าล้างเขา   ให้มาเอารางวัล
 ผู้ใดอันแก่แล้วหาญ   จะบำนาญยั้งรู้หลัก   เราจะให้ศักดิ์เปนขุน
 ปุนเปนหมื่นเปนพัน   เขาก็หากันมาบมิช้า   มาถ้วนหน้าบหลอได้
 ธิก็ให้เอาเชือกสรวมคอ   ปอศับรัดมักษอก   แล้วให้เอาแหอกร้อยขา

ลิลิตพระลอ

ตราซื่อถ้วนทุกคน ก็ให้พ่นกลพ่นหยวก ภายจวกกลิ้งเกลือกกาย
 ส่วนหม่นายนันไ้ ธิ์ให้ต้มให้กลอก แต่คนย่ากอกใส่ให้แด้
 ไซ้แม่ตัวเจ้าหล้า ธิ์ให้ฆ่าให้ลำบาก ลากเอาศพเสี้ยะสร้า
 ธิ์เสด็จยังลูกให้ ให้บรู้ให้ ให้อูกลูกแก้วกับตน พ่อเอ๋ย ๖
 โคลง ๒ สองงามกลแว่นฟ้า ทุกข์เท่าใดเห็นหน้า
 ลูกแก้วกลอยหาย ๖

๑ มาจะตายด้วยลูกแก้ว เจ็บพ่อบรู้แล้ว
 อยู่ได้จันใด ๖

๑ หัวใจพ่อผกขัว ทุกข์บรู้ช้ำ
 สองอ่อนให้ธิดา พ่อเอ๋ย ๖

๑ ร่าย ส่วนสมเด็จพระราชินี พระชนนีรู้ข่าว ทะก็กท้าวทรุด
 สยบ ชรบชรอนลงพะพั้น สันหนุทัยทะทาว ชาวแม่
 ถนอมพระองค์ แล้วธิ์ทรงคานหาม ให้ตามเสด็จเตียรตาษ
 ถึงปราสาทสองศรี ภา้วคืออ่อนละลวย ระทวยจุจวลทองท้าว
 ษาตากล่าวหลังหลาม ชูคานหามธชน ถึงฟางพั้นเรือนรัตน
 เห็นสามภษัตรีย์สันชนม์ ธิ์ทอคคตนตือก ผกกกลิ้งเกลือก

ลิลิตพระลอ

ไปมา แม่มาหาแก้วแม่ เคียดไต่แก้แม่เนา เจ้ามิเจรจา
 ค้วยแม่ มิแต่งเงให้แม่ชม มีหวิผมให้แม่เซย มิเงยหน้า
 ให้แม่จูบ มิลูบน้ำดอกไม้ได้พระองค์ มิทรงกระजेจรง
 ชมค มิเสวยรสเข้าปลา สองจะลีลาสุฟ้า ละแม่เป็นกำพรว้า
 เจ้าแม่เอ้ยปรานี แม่รา ฯ

โคลง ๒ ยินดีไต่ควนผ้าย เยื่อนปากปราไสยค้วย
 ๑
 แม่ให้เต็มใจ หนึ่งรา ฯ

๑ ไต่ผัดใจสองเจ้า ควรเคียดฤจึงเท้า
 แหกฟ้าทั้งสอง ฯ

๑ หมองใจไต่ควนผ้าย สองอย่าคิคิดยีนร้าย
 แก่แม่ร้า ณ หวิ แม่เอย ฯ

๑ อ้าชรมวิธเมื่อเข้า สีพระทนต์ทณเจ้า
 แม่เอ้ยกับคน แม่ฮา ฯ

๑ ลงบังคนทณแก้ว ออกจากบังคนแล้ว
 เชิญอ่อนท้าวสองสรง เล่านา ฯ

๑ ทรงบริคผัดหน้า แต่เงทรงสองผ้า
 ย่างเอียงมาหา แม่รา ฯ

ลิลิตพระลอ

๑ สองมาเรียบคอกไม้   ถวายอุบเทียเนทองให้
พระบาทสร้อยสรพ็ชญ์   หนึ่งรา ฯ

๑ แล้วเสด็จมาทนมเจ้า   เจ้าแม่มาเสวยเช้า
แก้แม่ร้ายสุใจ   แม่เอ๋ย ฯ

๑ ร้าย   เตือนฉันใดกับมิพร้อง   ต้องฉันใดกับมิถึง   ยี่เริงกัน
อยู่กระถาง   ลอบพิตรเจ้าข้าง   ห้ามบให้สองชาน   แม่ฤฯ

๑ โกลง ๒   พระภูบาลเป็นเกล้า   บิสุราชพระเสด็จเต้า
แซกท้าวฤดูแล   พ่อเอ๋ย ฯ

๑ บแปรพักตรท้อให้   บส่งสักร้าไว้
แก้แม่ร้ายสุใจ   แม่เอ๋ย ฯ

๑ โกลง ๔   เยยไคแกชัพน   นิคผล
นับว่าตัวเป็นคน   คู่บ้า
บเห็นลูกกับตน   ตนอย่า   เป็นเลย
ตายจุงปลันเห็นหน้า   ลูกแก้วทงสอง ฯ

๑ สบภษัตรีย์พระญาติให้   อึ้งอุต   อยู่นา
สบส่ำสาวสนมทรุค   ท้าวให้
ปวงนางกำนัลสุค   ถึงไพร่   เมืองนา
คนหนึ่งๆออกให้   เกตืออกตงกลางดิน ฯ

ลลิตพระลอ

๑ เสียงให้ทุกราชฎูรให้	ทุกเรือน
ออกแผ่นดินคูเหมือน	จักขวิ
บเห็นตะวันเดือน	ควมมืด มัวนา
แลแห่งใดเห็นน้ำ	ย่อมหน้าตากน ฯ
โคลง ๒	
๑ สาวสนมจนแก่นไ้	ให้เจ็บให้แสบให้
เลือกน้ำตาไหล แลนา ฯ	
๑ ปรีชาไวแวนแท้	ใจแก่นกษัตริย์กล้าแล
จึงตั้งใจตรง ฯ	
๑ สองพระองค์สร้างให้	สองบพิตรท้าวให้
จึงห้ามทั้งหลาย ฯ	
๑ ครนวายเสียงให้แล้ว	สองราชชมใจแก่แล้ว
แก่นไ้ทั้งสาม ฯ	
๑ ยืนตายงามเลิศแล	รู้ว่าใจกษัตริย์แท้
บให้ไครปูน ฯ	
๑ ทงสองขุนพิเลียง	นางรินนางโรยเพียง
เทพไล่ไปปาน ฯ	
๑ ใจหาญตายก่อนเจ้า	เป็นเพื่อนตายคลึงเกล้า
คู่น้ำรักใจ บารนี้ ฯ	

ลิลิตพระลอ

๑ ทุกคนในแหล่งหล้า   เสียงสุรเสริญถ้วนหน้า
ทั่วทั้งเมืองมี มีแล ฯ

๑ ธรณีภูลั่นหม้อง   เสียงเสนาะฟ้าร้อง
เรียกท้าวอังสวรรค์ ฯ

๑ ร่าย มีอั้งอรณพให้   เมืองหลวงใช้ทุกค้าว สมเด็จพระเจ้า
พิไชยพิษณุกร   ธิให้นำบังอรราชเทวี   ทาราวดีเสด็จไป
สู่ศฤหาโดยพระองค์   ธิให้สรงศพสามกษัตริย์   จัดสรรพญา
ตราสั่งทงสามพระองค์   ผจงโลงทองหนึ่งใหญ่   ใส่สาม
กษัตริย์แล้วใส่   ธิก็ให้แต่งโลงหนึ่งแล้ว   ใส่ขุนแก้วแสนาง
ริน   โลงหนึ่งใส่หมื่นขวัญแสนางโรย   ทำโดยวิศศพเสร็จ
ธิก็เสด็จยังปราสาท   ให้หาราชศิลป์   มีโองการบังคับ
ให้สำหรับพระเมรุ   เกณฑ์กำหนดทุกกรม   ให้แต่งพนมอัฐทิศ
พิพิธราชวัจฉัตร   กลึงกลดธวัชบรรฎาก   หลายหลากภาคบุษบก
กระหนกวิหคเหมหงส์   บรรจงภาพจำเนียม   ลางพนมเทียมอัฐศร
ลางมกรเทียมยัย   ประคับขับเข็นรถ   อลงกฎคชสาร
อลงการคชสีห์   สารตีสติชักรถ   ชกกรกระดิ่งกุมแสง